

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrsko slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

CENA NOVIN JE:

Za domače, če jih več	Za amerikance, če jih več
vkúp hodi 2 K,	vkúp hodi 4 K 20 f,
ne samo edne 3 K.	če samo edne 5 K 40 f.
Cena vsakoga falata doma je 4 filere; v Ameriki 10 filerov.	

Dobijo se
Čerensovcih pri **KLEKL**
JOŽEFI plebanoši v pokoji.
Cserföld, Zalamegye.

Na té naslov se naj pošilajo: naročnina, glási i dári za Novine. Vsak pa naj podpiše svoje imé, ki kaj novinar nam naznanja.

Vélika Meša.

„Marija si je najbolši del odebrala.“

(Luk. X.)

Od Marije Magdalene je pravo lübléni Jezuš, ka si je ona te najbolši del odebrala. Te del je naime bio to, ka je pri njegovih nogáh sedela i njegove reči poslušala. Najbole se tistomi godi, ki je pri Jezusi. Med vsemi najbole pa njegovoj materi, štera je na dénešnji svetek v nebo vnešena. Njena dika jo z nedopovedlivim blaženstvom obda. Pa je dostojno, potrebno za njo, hašnovito pa za nás, ka ona te najbolši del ma pri Jezusi, ka se njoj najbolje godi v nebi.

Dostája se, da se Marija v nebo vzeme i tam odiči. Dostojno delo je naime dobrote povračüvati. Ona pa kaj je ne vse Jezusi včiniła. Dala njemí je zemelski žitek, nadajala, hranila, oblačila ga je, v pregnanstvi ga tolažila, na smrtnoj vüri ga krepila, do groba i gor v nebo ga sprevodila z svojim milim pogledom i čütečim srcom. Jezus njoj to vse mogeo povrnóti. Vzeme jo zato gor v nebo z dūšov i telom. Ki je pravo, da niti kupico mrzle vode ne spüsti brez plačila, je ne mogo trüde svoje lastivne matere brez povračila nehati. (Mat. X. 42.)

Marija je mogla biti v nébo vnešena z dūšov i telom. Njeno telo so ne smeli črvovje pojesti, zato ka je greha nikdar ne poznalo i zato ka je večnomi Bogi življenje dalo. Jezušovo telo je ž njenoga bilo vzeto. On se je v njej včlovečo. Kak je zato njegovo telo z groba vstanolo brez prhnobe, je moglo tüdi njeno. Bog je pravičen. Ona je pretrpela ž njegovov miloščov več, kak vsi lüdjé morejo prestati, mogla je zato tüdi od vseh vekšo diko dobiti. Dobila jo je pa ztem, da je njeno deviško telo v grobi na žitek

zbüdjeno i v nebo vnešeno pa tam koronano.

Marijina dika hašni nam. Na smrtnoj strašnoj vüri ta dobra mati podpira z nebe nas. Če ona ne bi kralica nebe i zemle postala po svojem v nebo sprejetji, ne bi nam mogla teliko pomoči. Zdaj pa, da oblast ma nad vsem, odtira hüdobnoga dūha od nas i napuni nas z pravim pokornim dūhom na skrädnjem bóji pa pela tüdi nas v nebo k sebi gor, če smo sveto živelí. Od Boga zvapi sv. Janoš je jako tužen bio na smrtnoj vüri, ka je dugo ne dobo Marijine pomoči. Naednok se samo prikaže ta dobra mati i njemi právi „Janoš, v toj vüri jaz ne morem svojih častitelov ostaviti.“ Sladkoča napuni nato njega i veselo dūšo püsti.

Dajmo zato hvalo presvetomi Trojstvi za diko Marijino, po šteroj teliko milošč dobivamo ubogi grešniki v celom življenji, posebno pa na smrtnoj vüri i opravimo do pri hodnje nedele edno pobožnost na čast nebeske kralice za srečno svojo zadnjo vüro. Preporačam v te namen opraviti desetino frančiskanskoga čisla: „Ki je tebe, Devica Brezgrešna, v nebo vzeo i kralico nebes i zemle koronao.“ Ne pozabimo, dūšice, kaj sv. Bernat pravi: „Marijin sluga ne bo pogüblen.“ Podajmo se v službo k Mariji i zveličamo se. Ta služba se pa naj začne zdaj s tov pobožnostjov za svoje srečno miranje, po njej pa naj se dale pela življenje čisto i trezno, ponizvo i krotko pod varstvom Marijinim.

Krščanski navuk.

Je greh svojemi bližnjemi kvar želeti? Greh je.

Ne smemo zato sovražnikom našim želeti, da bi je naša vojna moč

pobila? Smemo pa ešče dužni smo to včiniti.

Zakaj? Zato, ka smo dužni svojo vero i domovino braniti poleg Bože zapovedi. Pa neprijatelom stem tüdi nikaj hüda ne želemo, ešče dobra, zato ka če se no pobijejo, se tüdi ne spokorijo.

Smo dužni za protivnike moliti? Dužni smo poleg Jezušove zapovedi.

Naš boj.

Razirja se boj. Čiduže vekši nastanjüje. Naše vojske zmagovalno ido naprej. Srbsko mejo pri Bosniji so prestopile i kuražno korakajo proti srdine Srbije. Pri Belgradi pa se samo kda-kda oglasi šteri srbski top (štük.) Naši njim ne püstijo časa, da bi na gradi napravlene reške mogli zazidati. Od l. 1848-ga je takša navdúšenost ne napunjavala srca naših vojnükov, kak zdaj. Šopke si za krajščak šivajo, z narodnimi traki se oplečejo, kak da bi ne v nevarnost smrtno, nego na goščenje šli. Pa to je razumlivo z toga, ka je té boj sveti, v šterom se ide za obdržanje Jezušove vere i za blagov mile nam domovine vogrsko. Glasi z bojišča so sledeči:

Boj Rusiji

je napovedala naša vlada. Zmagovalno so vdanili naši polki (regementi) na Rusko i so se pri Čenstohovom združili z nemškov vojskov. Rusi neredno bežijo nazaj v srdino svoje domovine. Poláki, stere je rus že pred sto leti podjarmo, namenijo narodno vlado napraviti i se od rusa odtrgati. Za cara se neščejo vojsküvati, ki njim je domovino vzeo i strásto preganjao katoličansko vero. Malorusi, ali rutheni, šterih je 30 milijonom v Rusiji, se radüjejo prihodni naše vojske. Një je

naime rus že tudi dolgo časa tlačo i njim je vzeo domovino, zváno : *Ukrajno*. Rusi vse trepečejo pred našov vojskov i jih dosta že z konji i orožjom k nam pribežalo. Ljudstvi je nikak ne za boj. Če bodo tak napredüvale nase i nemške vojske, zna rusa tista osoda dojtí, štero je on drugomi nameno. Zmagajo ga popolnoma i razdelijo Rusijo.

Črna-gora je bojno napovedala

nam, to je Austriji-Vogrskomi. Otto poslanik se je odpelao iz Centinje. Črnogorci od 15 do 65 let ido v boj. Črnogorci so pri *Trebinji* vdarili prek naših mej, ali nasi so je nazajspodili. Črnogorcev vseh vküp ne ga eden milijon. — V četrtek je glas priso, da je Črna-gora tudi Nemcom bojno napovedala.

Srbski napad.

Pri *Vardišter-Strba* mesti, na granici bosnijskij so srbi v Bosnijo vdarili, ali naši so napad odbili.

Srbija je boj napovedala Nemčiji.

To je pač vredno smeha. Niednoga vojaka ne more v Nemško spraviti, pa se biti šče! Je ne predrzna norost to? Bolše bi bilo odpüščene prositi za včinjene krivice, ne pa po lastnoj krivdi teliko morije narediti i teliko družin v žalost i nesrečo spraviti.

Nemci v Belgiji.

Nemci skoz Belgija ido na Francozko. *Lüttich* belgijsko mesto majo že pri rokáh. Mestni zapovednik je od strahii odskočo. *Lüttich* je veliko mesto, ma 200 jezér prebivalcov. V Belgiji so se nemcov tak zosagali, ka so eden celi den po celoj deželi drugo ne delali, kak pili. Celi orság je praj pijan bio. Kraleski dvor se je odselo v drugi kraj. — Zdaj Nemci edno drugo mesto, *Namür* strelajo.

Nemci so vdarili že na Francozko.

Edno francozko mestece so si že osvojili. Hitro bi radi pred Paris prišli. V Parisi že jočejo, tak se bojijo preusa.

Angležke i francoske vojne ladje so se združile.

Idejo na boj proti Nemci. Ne znati kde bo morska bitka. Anglež je na morji najmočnejši. Ma 400 vojnih ladj, to je več, kak celi svet. Ne smemo zato praviti, ka je nepremagliv.

Angleži so obsedi Svezki prekop.

To je ne püstijo tüsem ladje tüje, ka bi škodile francozkoj naselbini v Afriki. Tüdi so zaprli Sredozemsko morje pri Gibraltari.

Streljen zrakostroj.

Nemci so ednoga ruskoga dolstrelili, v šterom so bombe bilé, ali ne so se razpočile, kda je dolispadno.

Vojna moč.

Austrija-Vdrsko ma za časa boje 2,860.000 vojakov na sühom i 18.000 pomorskih. Nemcija 3,613.769 na sühom i 32.550 pomorskih. Naši zato majo z zavézniki vküp 7,708,769 vojakov na sühom i 123.439 na morji.

Rus ma 2,400.000 na sühom i 47.000 pomorskih. Francija 2,800.000 na sühom i 58.205 pomorskih vojakov. Anglež ma 400.000 na sühom i 136.461 na morji. Vküp majo naši sovražniki 5,600,000 vojske na sühom i 241.666 na morji. Srb, Belgijec, Črnagora sküпно má do 500.000. Če nam bo Bog pomagao, zato pa zmagamo.

Odpovedana prošnja.

Srbi so prosili bolgarsko vlado, naj ponovi z njimi prvejšo zavezo i naj dovoli, da v stiski srbi slobodno na bolgarsko zemlo pribežijo. Bolgari so odpovedali prošnjo srbsko.

Grško-bolgarska zaveza.

Grki i bolgari, če velevlasti privolijo, namenijo zavezo narediti proti srbom, poleg štere bi bolgari dobili Macedonijo, grki pa Anatolijo. Románija tüdi nika nazajda bolgarom.

Ne ido v boj.

Srbi so v Macedoniji i bolgarske pa grške podložnike prisilili, naj ido v boj, pa nieden jih je ne bogao.

Albanci proti srbom.

Isa Boljetinac albanski vojvoda z velikov vojskov ide na srbe.

Movo srbsko glavno mesto.

Srbija ši je za novo glavno mesto zvodila Skoplje (*Üsküb*).

Dari za vojake.

Apoštolski kral i vogrské hranilnice (kase) so do milijon koron darüvali za ranjence i družine v boj odhájajočih vojakov.

Graf *Eszterházy Mikloš* je v svojem gradi 50 postel osnovo za ranjence i v svojem seli vsem družinam da živež, kak dugo do v boji družine kotrige.

Dar našega višjega pastira.

Graf *Mikes Janoš*, naš püšpek v svojem gradi za 80 ranjencov dajo mesto. Hrano za betožnike sami dajo i dvorile njim bodo njuva mati i sestra.

V Rohonci

je graf *Scher-Toss* svoj grad prepüsto za ranjence.

V Szombathelyi

gospé k vlakom nosijo hrano za vojake mimo potüvajoče.

Drüžba „Rdeči kriz“

dava hrano, obleko i drugo pomoč vojakom i njihovim ostavljenim sirotam pa se skrbi za dvorbo pri ranjenic. Pri toj drüžbi dobijo tüdi drüžine natenčne glase, če so njihovi ranjeni, ali ne. Ne odgovarja pa posameznim, nego oblasti i pisarnam, štere glasi razpošilajo.

Dekle vogrské

vézejo na roke i šinjeke vojakom z pamuta štruce, štere bi je proti nevednosti vremena branile.

Missionsko socijalno drüštvo

z cele moči podpira ostávlene i se skrbi za služ tistih drüžin, štere koga v boji majo.

„Augusta“ imenüvano drüštvo

je odločilo v Budapešti, ka sirotam, ki koga v boji majo, da na den kakšo malo podpora.

V Beči

na jezere nosijo vküp zlate zaročinske prstane, naj se oddajo i z doblenimi penezi naj se pomoč deli vojakom i njihovim rodbinam. Ednoga vogrskoga husarskoga častnika zena na to darovitnost pobüdjava i vogrské ženske. Gene človeka, kda čüje od takših plemenitih düš reči „železni prstanki tüdi zadosta pomenijo zakonsko vernost“.

Pomoč naših „Novin“.

Iz globočine srca prosimo vse vrle slovence, naj pomagajo pri deli polskom i domačem tistim sirotam, šterih možje so odhajali i si ne morejo pomoči.

Prosimo vse sirote, šterih sinovje i možje so v boji, naj se zglašijo pri vrédništvi naših novin, (*Klekl Jožef*, *Cserföld*, *Zalam*.) i njim bomo pomoč prosili z dráge vole radi. Prošnjo svojo naj dájo šamo po svojem gospodi plebanuši ali farari podpisati i naznaniti, kakše pomoči bi bili najbole potrebni. — „Novine“ nabirajo tüdi dare v té namen. V saki lahko zato sem pošle svoj dar, šteroga potem objávimo v njih. Dozdaj so sledeči dari notri prišli:

Gd. Takách *Irma* učitelica 10 K, *Tretjired čerensovski* 5 K, *Stolna drüžba z Čerensovec* 1 K 76 f, *Klekl Jožef z Čerensovec* 5 K. Iz *Žižkov*: *Cigan Jožef* 2 K; *Fratar Ana* 1 K. Iz *Adrijanec*: *Žver Andraš* 40 f, *Borovič Lena* 20 f. Iz *Gornje Bistrice*: *Jakšič Pavla* 20 f. Iz *Trnja*: *Horvat Maričika šolarka zlat*, šteroga je pri firmi dobila

10 K; Hane Marija 2 K; Jantel Štefan 2 K; Bedrnjak Ivan 10 K; Horvat Ana lenov prt.

Prepoved podražanja živeža, drv, obleke.

Minister vogrski ze notranje zadeve Sandor Janoš je ukaz vödao, poleg šteroga bo vsaki trgovec na 200 K plače i 15 dni zapora osojen, ki preveč podigne ceno živeža.

Zrdkoladje sovražniške

namenijo naše železnice vničiti. Vsaki zato, ki ovara kjer zrakoladjo (Luftballon) naj naznani poglavarstvi občinskomi, žandarom, ali pa naravnoč sodniji.

Vlovili so v Ujvidék-i Kristonošič Mladina, srba iz Bačke, ki je tudi krivec v moriji pokojnoga prestolonaslednika. Šteo je že na bojiti proti srbom, kda so ga spoznali i prijali.

Bolgarski dobrovoljniki.

Atanaszoff Dunbalakov bolgarski major je desetjezer bolgarskih dobrovoljnikov vküpspravo i se glaso za naso pomoč. Naš odposlanik bolgarski grof Tarnowski se je zahvalo na ponüdbi velikodüšnoj, ali za zdaj jo je ne sprejeo, da teliko zvünske pomoči ešče ne potrebüjemo.

Najnovese od bojne.

Törk se na boj pripravia proti Rusom. Törki netri ščejo vdariti v Kaukazus i tam pobiti Rusa. Izven toga so zaprli morskó pe... pred rusoskim ladjam.

Nemške vojne ladje se na trojem morji vojüjejo: na severnom, izhodnom i medzemelskom morji. Libava, rusosko mesto ščejo Rusom vzeti.

Kak batrivni so nemški vojaki, dokaže se iz toga, da je edna nemška ladja skoro do Londona prišla i tam štela škoditi angleškim ladjom. V pamet je vzeta i od edne angleške ladje potunjena, ali ta angleška je tudi na nikoj prišla.

Francozi so veliko škodo trpeli. Pri Mühlhauseni je pobiti od Nemcov te sedmi poleg Lagarde pa petnajseti voj.

Rumenia je kre nas; morebiti v kratkom časi začne se vojüvati. Rusi jo ščejo za sebe dobiti, ali Rumenia neima vole; tem bole se pripravla proti Rusom.

Glási.

Domo je prišlo vnogo naših vojakov. Ali većina ešče ne za stalno odpüščena, samo ti betežni i slabi, ovi do mogli nazaj iti, niki aug 4-ga, drugi pa kda poziv dobijo.

Odišeo je na bojišče 83. peš-polk iz Szombathely-a. Sami višešnji püšpek so vojakom govor držali i njimi zastavo blagoslovili. Szombathely-ske gospé so njim edno lepo Marijansko bandero darüvale, naj je ta prečista Deviča čuva v boja. Vojaki ti so iz železne velike županije. (Vasm.) Tak so je oplele gospé, ka so njim korine ešče z puškine cevi vöglédale.

Pazka! Na Štajarskom krožijo 100 kronske banke, štere so nej dobre. Spoznajo se potom, ka majo na oba kraja nemški napis. Eden bi mogo vogrski biti.

Mlin bi skoro odplavao. Trétjega toga meseca so na Spodnjoi Bistrici mlin vlekli na bošo vodo. Malo težakov je bilo, pa tei tak močni, ka so lanc od navodnoga kumpa vtrgnoli. Mlin je pomali že doli plavao. Pomogli so si tak, ka so lanc nabrežnoga kumpa okoli jauše posüknoli i ž njim mlin z velikov težavov na mesto potégnoli.

Dobrovoljnik. Tkalec Viljem čerensovski školnik so se zglasili za dobrovoljnika v bojno. V čeraj bi mogli oditi.

Z jabočnicov napajali mlatilni stroj. To se je zgodilo v Bogojini. Pri ednoj hiži sta dala mlatiti dva soseda z (mašinom), strojom. Gda so ednomi zmlatili, je prinesla njegova žena težakom vrč jabočnice pa jo je djala v predklet. Domačega gospodara hči je pa prišla, ka bi vodo nesla k stroji, pa je zgrabila za té vrč, pa jabočnico ž njega pri stroji v škafe vlejala. Bila je nevola, gda so jabočnico šteli pred težake djati, pa je je nej bilo. Šoseda sta se že začnola pernjeti. Nazadnje se je pa te zvedilo, ka je jabočnico spio stroj, pa da se je to nej samorado tak zgodilo, zato sta se soseda pomirila, naj rekši bo, vej „mašini“ tudi trbej, či dobi malo kisile pijače.

127 let star fermanec. Püšpek James Golrick z Dulutha je dneva 14. julija v mestu Kas Lake podelo svestvo svetoga potrdjenja več 400 indijancem, ki so prišli k spravišči katoličanskih čipevskih indijancov. Med firmanci se je nahajao tudi 127 let star indijanec John Smith.

Strašne posledice ciganije sorodnikov. Z Suhe hore je eden kmet odišeo v Ameriko. Svojim sorodnikom je poslal v nekelkih letaj 10.000 koron, ka bi njemi küpili zemlo. Gda je prišeo nazaj domo pa zvedo, ka je rodbina peneze za sebe porabila, je njegova žena v obväpanji troje maloj deci pa sebi šinjeke prek zrezala, štrto dete je vujšlo. Kmeti samomi se je pa pamet zmešala.

Raznoterosti.

Kak se davlejo dote. Nekši Henri Hogdson v Sant Loisi je tak odmero doto svojim hčeram: Najstarejšoi hčeri je dáo telko zlata, kelko je sama vägala, drügoj telko srebra, tretjoj pa telko küfrnih penez. — Londonski trgovec P. Orven je svojoj jedinoj hčeri na poročni den dao molitveno knjigico. Ta knjigica je pa mela 75 listov — samih bánk po 2500 rajnškov. Najnaprej v knjigici je bio zapisani navuk očé, v šterom priporača hčerkoi, naj vsako leto strga z knjigice samo eden list. — Založnik novin „Novoje Vremja“ v Peterburgi je svojoj hčeri za doto odstopo dohodke od oglasov na štrtoj strani lista, ka znaša na leto koli 75.000 koron. Posebno neuvadno doto je dobila hči ednoga komendajaša, Beckerja, ki njoj je pri ženitvi dao ednoga slona (elefanta), ednoga leva (oroslana), dva leoparda, štiri krokodile, dva morskiva psa, pa ednoga kraleskoga tigra. Vsaki po svojem!

Tresti let iskao svojo ženo. Pariške novine „Jurnal“ so prinesle preminoči tjedem zanimivo zgodbico. Nikši Veland z Kajire je bio leta 1877 v rusosko — törskoj vojski. Tam je bio težko ranjeni, njegovoj ženi se je pa domo pisalo, ka je nrtev. Mlada dovica se je preselila v Australijo, gde je pa nej ostala dugo. Napotila se jenato v Ameriko. Njeni mož je pa nejmro, liki je bio z drüгим zajétimi vojaki prepelani na Rusosko. Po dokončanoi vojski se je povrno v Kajiro, gde je pa že nej najšeo svoje žene. Napoto se je za njov v Australijo, tamodnot pa v Ameriko v Boston. Ženo je iskao 30 let, pa jo je nazadnje tudi najšeo vso sero. Stari pár se je zdaj povrno nazaj v Europo.

Zdravnik, ki vrači pijanstvo. Mladi rusoski zdravnik Liperovski, ki je lani dokončao včenjé, si je zébrao poseben delokrog. Naselo se je v čisto preprostoj sirmaškoj vesi, pa je razglaso, ka vrači pijanstvo. Človek bi mislo, ka ne bo meo niednoga pacienta (betežnika) zvün tistih, štere bi njüve žene po sili prignale k njemi. Pa je nej tak! Rusoski kmet sám dobro spoznavle svojo nesrešo, štera leži v žganici, pa že od negda rad hodi k starim menihom, ka molijo nad njim molitvi pa ga s tem potegnejo z nesreče. Ravuo tak so se kmetovje z velkov radovednostjov oklenoli tudi toga mládoga zdravnika, štiri njim je ponüdo svojo pomoč proti tomi najstrašnejšemi sovražniki, proti žganici. Zdravnik pravi, ka ma vsaki den po 10 do 25 pacientov, ki se z malmi izjemami oglašajo pri njem prostovolno

i želno. Zdravnik vodi tudi zapisnik od vsakoga beteznika, v šterom zapisniki se nahaja tudi eto pitanje: „Zakaj se ščes ozdravili pijastva?“ Na to pitanje dábla navadno troje vrste odgovor: Edni se vračijo, ka njim vérvstvo ide na nikoj, drugi zavolo zdravja, tretji pa odgovarjajo: Na dúši mi leži; živem kak svinja... „Pa tej“ zadnji so najbolši pa najzvestejši pacijenti, pri šterih se skoro vsigdar dosegne uspeh. Tej zdravnikovi dozdašnji uspehi so pa tudi skoro najbolši zato ka med stotimi samo 2 do 3 podležejo znova pijanstvi, ovi pa ostanejo trezni ozdravenci, skrbliivi pa delavni gospodarje.

Gospodarstvo.

Gnojenje z umetnimi gnojili.

Živinski gnoj je rastlinam to, ka je krüh lačnomi delavci. V vsakom oziri je téčen. Pa za delavca bode šče krühek tečnejši, či ma poleg njega založ mesa ali slanina za jesti. Ravno tak je tudi živinski gnoj bole téčen, či njemi včasih primešamo umetno gnojilo. V teh umetnih gnojilaj so prvine: düšec, kalij pa fosforova kislina posebno zastopane, tak ka si lejko tisto vzememo v roke, štero nam ravno trebe. Z teh števil, štere tü popišemo, lejko vsaki kmet sprevidi, kak téčen je živinski gnoj rastlinam, či njemi dodenemo umetna gnojila.

Pri svojih skušnjaj v leti 1907. sam ravnao etak: Zemlo, štera je bila pred dvema letoma obraščena z grmovjom pa z jošjom, sam dao prekopati 60 cm. globoko pa sam odstrano vse korenje. V leti 1908. kak praho sam pognojo z živinskim gnojom pa posejao repno seme. Na prihodnje leto sam pa na sprotoletje pri krumplaj napravo poskušnjo etak:

Imenüvano njivo sam razdelo na sedem ednakih delov. Vsaki del je mero 680 kvadrat metrov (ne klaftarov!)

Prvi del sam potroso z 13.6 kil 40% kalijove soli, 27.2 kil superfosfata pa 10.2 kil čilskoga solitra, pa mi je priraslo 2543 kile jako lepoga krumpla.

Drügi del je ostao zevsema negnjeni, pa je prineso 476 kil jako drob-noga krumpla.

Tretji del je dobo 27.2 kil superfosfata pa 10.2 kil čilskoga solitra, pa je zraslo na njem 639 kil krumpla.

Na štrti del sam natroso 13.6 kil 40% kalijove soli pa 27.2 kil superfosfata. Do bo sam na tom deli 734 kil krumpla.

Na péti del pa 13.6 kil 40% kali-

jove soli pa 10.2 kil čilskoga solitra; tü je bilo 544 kil krumpla.

Šesto tak veliko parcelo sam pa pognojo nadebelo z živinskim gnojom, pa mi je priraslo 1632 kil srednje debeloga krumpla.

Sedma parcela tudi tak velka kak ove, je pa bila pognojena na srednje debelo z živinskim gnojom pa z 13.6 kil 40% kalijove soli, 27.2 kil superfosfata pa 10.2 kil čilskoga solitra, pa mi je priraslo na toj parceli 2849 kil jako lepoga krumpla, kakšega sam ešče nej vido.

Sedma parcela nam zato jasno dokažüje, ka je živinski gnoj bole téčen rastlinam, či poleg njega rabimo tudi umetna gnojila. Samo primerjavlimo napriliko šesto parcelo, štera je dobila samo živinski gnoj pa dala 1632 kil krumpla proti sedmój parceli, šteroj sam poleg živinskoga gnoja dodjao ešče umetno gnojilo, pa mi je priraslo 2849 kil jako lepoga krumpla, to je 1217 kil več.

Dragi kmetovje, či ednok napravite poskušnjo z umetnimi gnojili, se zaistino več ne bote bojali stroškov, nego te je zmerom rabili, zato ka se vam stroški bogato pevrnejo. Samo vzemimo klajbajs v roke pa si računajmo dobiček med šestov pa med sedmov parcelov. Da sta obe parceli dobili živinski gnoj, zato zdaj te gnoj ne pride v račun, nego samo stroški za umetno gnojilo sedme parcele, na šteroj je zraslo 1217 kil več kak na šestoj. Računajmo edno kilo krumpla po 6 filerov, tak znaša prebitek 6 krat 1217, to je blüzi 73 korone. 27 kil superfosfata stane 2.10 K; 13 kg. kalijove soli 1.70 K.

Čisti dobiček sedme parcele znaša 66 koron.

Potom razmerji bi zato prišlo na eden plüg blüzi 500 koron čistoga dobička.

Napisao po lastnih skušnjaj
Francišek Škerlec v „G. N.“

Pošta.

Žalik Stef. Chicago. 2637. Flournay str. Hvala na pismi i pozdravljenji. Novine sem ti dao na novi adres pošilati. Vsem pozdráv. Vsem. Prosimo drage naročnike, naj na znótri pošlejo naročnino, zato ka so silno veliki potroši. Drüge novine v toj velikoči, kak naše majo 8 K naročnino, naše pa samo 2. Vnoge novine so podignole svojo ceno zdaj za časa boja, naše ne, naj siromakom pomagamo. To malo naročnino nam zeto v kratkom povrnite.

Za kratek čas.

Pri zdravnikih za zobe.

Eden gospod, šteromi je zdravnik zmekno-zob, je té zmeknjeni zob djao na stol mesto plače.

Zdravnik: „Či komi zmeknem zob, njemi računam 6 koron. Vi mi pa znankar ne bote s tem plačüvali, ka bi mi zmeknjeni zob tü povrgli?“

Gospod: „Na vsak način! Zob, ka ste mi ga dnes zmeknoli, ste mi pred poldrügim letom plombirali pa ste mi računali 16 koron. Pravili ste, ka ste samo zlata porabili za 10 koron. To zlato se pa nahaja ešče vse v zobi.“

Pijancovo premišlavanje.

„Žalostno bi bilo na sveti, či bi bil prazni žepi pa prazni lagvi. Prazni žepi pa puni lagvi, to bi bilo ešče hüje! Puni žepi pa prazni lagvi, to bi človeka tudi čemerilo, nego puni žepi pa puni lagvi — to je veselje!“

Zabava.

Jožef: „Ali boš šo večer v komedijo?“

Janoš: „Nej, nocoj bom meo doma lepšo svojo zabavo.“

Jožef: „Ka pa bo to?“

Janoš: „Moj bratanec pride, pa se ž njim vseli tak zbijem, ka vsa hiža vküp leti.“

Primerna prispodoba.

Baron: „Te sirmak-berač, ka si ga zdaj vö nad dveri süno, je pač jako sirovi, pa šče vekši nesramnjak, ka nej?“

Hlapec: „E, njegova nesramnost pa sirovost, gospod baron, je šče nej nikaj proti njegovoj predrznosti — tak nemasto pa neopačno se je obnašao, kak či bi on sam bio gospod baron.“

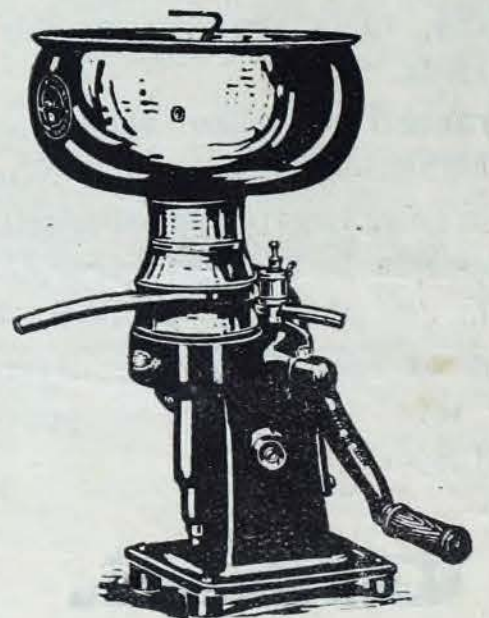
Tudi prav.

Čvrčko: „Ti! lüdje pravijo, ka te žena bije. Pa ti to trpiš?“

Matko: „Zakaj pa nej! Njo to veseli, mene pa nikaj ne boli.“

To je tisti stroj

(mašin), z šterim si lahko dosta penez správi ešče tisti kmet, ki samo 2—3 kravi má.

Presvetitve dá

Alfa-Separator R.T.

Budapest, VI., Lomb-utca 11.